

A bürokrácia számtanfeladványa:

Hogyan lesz

38 ezer forintból 80 ezer forintos kiadás

A megfejtést a Hódmezővásárhelyi Útfenntartó Vállalathoz kell címezni

Néhány hete a Délmagyarország bírálattal illetve a Posta- és Közlekedésügyi Minisztérium hódmezővásárhelyi útfenntartó vállalatát. Rámattunk, hogy a balástyai községi tanács által évek óta újra és újra tervezett falu villamosítási program egy része a hódmezővásárhelyi Útfenntartó Vállalat némely vezetőinek érthetetlen okvetlenkedése miatt nem valósulhat meg.

Akácfa vagy villany?

Arról van ugyanis szó, hogy a falu lakosságának régi kívánsága szerint a tanács villanyvezetékét szeretne építtetni az állomást és a községet összekötő több mint egy kilométeres útszakasz fölött. Az Útfenntartó Vállalat vezetői azonban nem akarnak ebbe beleegyezni, mert ha a vezetékét megépítetnék, először ki kellene vágni az út széléből néhány csepevő akácfa és nyárfát. Az akadémikusok azonban már odáig mentek, hogy elküldték véleményüket a Posta- és Közlekedésügyi Minisztérium illetékes főosztályának is. Onnan a minap levél érkezett a községi tanácshoz: Ebben közölték a tanács vezetőivel, hogy elfogadják a hódmezővásárhelyi Útfenntartó Vállalat javaslatát, amely szerint a kérdéses fák miatt a villanyvezeték nem az út szélén, vagy az út felett, hanem az útpatkától számított 6-7 méterre a szántóföldeken építsék meg.

Többletmunka és többletkiadás

Közben a Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat

dolgozói már felállították a villanypóznákat, s most a látatlanban elfogadott tervezet értelmében fel kellene szedniük az oszlopokat, hogy a szántóföldeken állíthassák fel újra azokat. Ez azonban rengeteg többletmunkát és majdnem kétszeres anyagfelhasználást jelentene, mert fel kellene állítani egy másik sor oszlopot 6-7 méterre az út másik oldalán is. A két oszlopszort keresztben vezetékkel kellene összekötni, s ezekre elhelyezni az út felett a világító lámpákat. Mind ezt a munkát a Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat már nem tudja a korábban elfogadott 38 ezer forintért megcsinálni. Néhány értéktelen nyárfát és akácfa miatt 80 ezer forintba kerülne az új munka, amit a községi tanács egyelőre és még hosszú ideig nem tud megfizetni.

Végre ésszerű megegyezést!

Az Útfenntartó Vállalat vezetői múltkor bírálattunkat elengedték a fülük mellett, egyáltalán nem csináltak lelkiismereti kérdést abból a nagyfokú lelkiismeretlenségéből, amelyet Balástya lakossága ellen elkövetnek. Nem gondolnak arra, hogy a lelkiismeretlenség túl már szinte rablogázdalkodás ez az adózó polgárok pénzével, az állam anyagával. S mindenek oka: bürokratikus huzavonájuk. Utóbb még csak kértük, most azonban már követeljük: a hódmezővásárhelyi Útfenntartó Vállalat vezetői sürgősen kezdjenek tárgyalást a helyszínen a községi tanács vezetőivel, s találjanak megoldást arra,

hogy ez a villamosvezeték a lehető legrövidebb időn belül a legkisebb költség- és anyagfelhasználással épüljön fel. Szükség van erre annál is inkább, mert erről a vezetékről akarják villamosítani a falu állomás felőli oldalát.

„Legyen a zene mindenkié”

Szeged zenei életének távlataiból

Minden ősz a betakarítás időszaka. Lezárása az előző idénynek, de előkészület a következő tavaszra, amelytől mindig várunk valamit: újat, többet, munkánkhoz méltóbbat. Sokan emlékszünk még a napbarnított arcú munkásdolgosokra, akik a Szegedi Országos Dalosünnepély alkalmával évtizedek élő hagyományát elevenítették meg. Az új feladatok megvalósításához szeptemberben — megerősödve a nyári pihenő alatt — nagy munkakedvvel kezdtek a szegedi zenei élet munkái. Hogy egy év termése valóban bőséget hozzon, karnagyi munkaközösségünk pesti mintára létrehozta a »Karnagyi Klubot«. Havi összejöveteleink célja a karvezetők jobb zenei munkájának elősegítése, tapasztalatcserék szervezése, valamint színvonalas műsorok kulturpolitikai összeállításai. »Ne sokat, de jobban, mint eddig!« — hangoztatta Szeghy professzor megnyitójában.

Ez év a nagy zenei feladatok éve. Iskolai énektanításunkban új tanterv előkészítése folyik. Középiskolánkban az énektanítást a második osztályokban is polgárjogot nyert, a Szegedi Tudományegyetemen nemcsak reprezentáló énekkar működik, hanem felsőoktatásunkból kikerülő pedagógusok és kutatók, orvosok és jogászok zenei műveltségének fokozására

Mennyezetmagasra

húzódo papírhulladékok között válogatunk a MEH szegedi, Szent István téri telephelyének egyik raktárhelyiségében. A por föl-fölcsapódik, ahogy megindul a hulladék tömege a válogatás közben. Kalauzom — Oltvai Ferenc, a Városi Levéltár vezetője — gondos, vizsla szemekkel válogatja a felhalmozott hulladékokat.

Mi köze van a Levéltárnak ehhez a papírhulladékhoz? — kérdezi az olvasó.

Először én is csodálkoztam, mikor Oltvai levéltáros meghívott erre a kutatókirándulásra, de mikor elmagyarázta, hogy mi mindent találtak már az évek óta ideküldött és innen a patygyárakba kerülő hulladékszármazékokban, a vadász izalmával készülődtöm a papírraktárba szervezett „expedícióra”.

Mai kutatóúránk

mérsékeltlen eredményes. Az egyik zsákban találtunk egy értékes és ritka szegedi jogi folyóiratsorozatot, néhány

értékes és ritka orvostudományi, természettudományi kézikönyvet, amiket kár lett volna zúdába küldeni. Vanak azonban — mint Oltvai Ferenc levéltáros elmondja — egészen ritka értékű leletek is a Levéltárnak, amik a papírhulladékból kerültek ki.

Megtudom azt is, hogy 1953 óta rendszeresen átnézi a Levéltár az összegyűjtött papírhulladékokat és számos nagyértékű régi könyvet mentett meg a pusztulástól. Így került például a levéltári könyvtárba Pittaval híres francia jogtudós 20 kötetes műve kora nevezetes bünnözéseiről, a Causes célèbres et intéressantes 1775. évi kiadása, egy Krakkóban 1546-ban kiadott csillagászati könyv. A magyar irodalom művei közül is sokat megmentett a hulladékból ez a rendszeres „bányászati kirándulás”. Várnai Zseni verses kötetei, Tömörkény néhány műve, sok Szegeden kiadott, s a szegedi nyomtatványgyűjtemény számára érdekes könyvecske került el a pusztulástól.

Válogatunk,

válogatunk. Az értéktelen iratok, könyvek halmaza egyre növekszik, s a telep dolgozói hordják a préselő gépbe, hogy bálákat préseljenek belőle. Nyolc-tíz könyv a mai zsákmány, mi kor elindulunk a mai napra kiszabott mennyiség átvizsgálása után Oltvai Ferenc levéltárossal hazafelé. A kis könyvcsomagot lemérik a mázsán.

— Ez a mérés mire jó? —

kérdem. — Hulladékokat hozunk a megmentett könyvek helyett. A Magyar nemzet története című mű milleneumi kiadásáért a MEH-nek húsz kiló igazi papírhulladékokat adunk — hallom a választ.

Jó dolog, hogy a Levéltár dolgozói nem hagyják kárba veszni a hulladékból került értékes anyagot. Az azonban nem jó dolog, hogy vannak, akik értékes könyvet adnak a hulladékba, de előzőleg a könyvek lapjait összetépdésik, bőrkötéses könyvek kötéseit összevagdossák. Akadt a könyvtömög expedíció tagjainak a kezébe olyan könyv is, amelyet kitéptek kötéséből a szivós munkával szinte oldalanként összeszedve kellett a könyvet megmenteni. Kinek használnak ilyen hulladékteremtés?

Míg ezen morfondírozunk, s jövőn át a MEH telepén, az udvaron is látunk néhány meglehetősen értékes szegedi kiadványt, például a hulladékból ide hozott vaslemezről készült öltözőszekrényeket, amelyekből néhány üzemben hiány van. Igen ám, de a jó szekrény nem hulladék, hát hulladékokat csináltak belőle. Kitaposták a szekrények alját, s a bádóg oldalfalakat csakánnyal belvukasztatták. Ugyanígy hulladékba adták s még használható lábbelik felső részét összeszedték. A lábbelik Bizományi Áruházba adva, még gazdát talált volna: a „hulladék” állapota jó volt, ez indokolja talán az erőszakos hulladékfosztást?

A telepet

elsősorban a papírhulladék-gyűjtés átvizsgálásáért látogattuk meg. Szeretjük a könyvet, s arra akarjuk felhívni olvasóink figyelmét, hogy ha a számukra fölösleges kiadványokat át is adják a MEH-nek, ne tegyék azokat tönkre, hiszen tudományos intézetek, könyvtárak és felszabadult lábbelik értéke jó párezer forint. Sok kicsi sokra megy, s ha bizonyos mértékig nagyobb irodalmi adminisztrációt követel is a feleslegessé vált készletek továbbadása olyan intézmények számára, amelyek azt hasznosítani tudják, még inkább ezt kellene csinálni. Nem vagyunk olyan gazdagok, hogy kényelmességgel használható értékeket semmisítsünk meg. — ir —

Álzsibárosok eldorádója a Marx téri piacon

— Jóasszony, ne szalassza el!... Ilyen nadrág még nadrágországban sincs... Ne menjen tovább, kismamagám!... Kétszáz forintért odadom, az államban négy-százért sem kapja meg... S ha a vásárló nem elég határozott, a rossz kinézésű férfi, karján egy-két ruhadarabbal, ki tudja, meddig követi szemtelenül, erőszakosan, szinte „rászuggerálva” áruját.

Honnan bukkannak fel, milyen úton szerzik árujukat ezek az emberek? Egyszerű a felelet: házalnak. Szívósan járnak lakásról lakásra, s összeszedik a felesleges ruhadarabokat. Aztán „kipofozzák”, és hihetetlen felárral adják tovább. Mindezt persze úgy cselekszik, mintha ők lennének a munkások, vásárlók egyetlen forrása, ahol olcsón és jól lehet ruhához jutni.

A háralás ügy a lopásra is

Természetesen iparengedélyük nincs. De vannak ravogó „módszereik” a hivatalos szervek kijátszására. Már ismernek minden ellenőrt, s vagy „odébb állnak”, vagy szemtelenül kijelentik: „kérem, ez a néhány holmi a sajtóm”. Aztán megvárják, míg elmúlik a „vész”, s tovább járkálnak a piaci sorok között, lesve következő áldozatukat.

Sok kárt okoznak ezek az ál-zsibárosok. Felhasználva az új lehetőségeket, sokszor az orgazdasági vizsik „tevékenységüket”. Nem egy esetről tudunk, hogy felvásárlás — magyarul mondva házalás — alkalmával a másik helyiségben tartózkodó háziasszony távollétében ki-

használva, a lopástól sem riadnak vissza.

A lakosság segítségével

A fentiekből következik, hogy a piacon nagyon nehéz harcolni ellenük. A III. kerületi tanács mindössze egy emberrel rendelkezik, aki ezen a téren tevékenységet folytat, s ez távolról nem elegendő az ál-zsibárosok ellenőrzésére, illetve felelősségre vonására.

Elsősorban a lakosság segíthet ebben. Erélyesen és határozottan utasítsák el a házalókat, semmilyen árut ne adjanak el nekik. Mert ott a Bizományi Áruház, s ha annyira rossz dologról van szó, hogy az nem veszi át, inkább a MEH-hez forduljanak. A dolgok másik oldala pedig az: ne is vásároljunk az ilyen elemektől semmit.

Szigorú büntetésekkel

Természetesen, ez csak az érem egyik oldala. A hatóságoknak is intézkedniük kell, hogy végére járjunk ennek. A III. kerületi tanács sokkal jobb munkát tudna végezni, ha állandó piaci ellenőrt kapna, aki csak ezzel a problémával foglalkozna. Belátható, hogy egy — és nem is egészen szakmabeli — dolgozó nem tud megfelelően eljárni, nem képes egyszerre a piac több pontján felbukkanni. Nagyobb figyelemmel és szigorral kellene eljárnia a rendőrségnek. Szerdán és szombaton, amikor piaci napok vannak, megfelelő formában ellenőrizhetnék az árusokat is, s biztosak vagyunk benne, hogy néhány szigorú büntetés elérné a kívánt hatást.

A budapesti Teleki téren sikerült a még talán jóval nagyobb mértékben elburjánzó feketézést megszüntetni — s éppúgy a mi piacainkon is el kell érni ezt.

Cipővas az automatában

Ki nem bosszankodott már a telefonautomaták előtt, szíva a postát, a telefon felalálóját, a vezetéket, csak éppen az előtte telefonálót nem. Pedig egy kis gyűjtemény, amit a Szegedi Postai-gazdasági állított össze a telefonautomatákban talált érmékről és egvebekekről, azt mutatja, hogy a telefon leginkább a telefonálók különös szórakozásai miatt romlik el. Aki nem látta, talán nem is hiszi, hogy mi minden található javítások alkalmával ezekben az utcai fülkékben.

A numizmatikai gyűjteményben, aminek sem ásatásokra, sem öreg házak régi bútorainak bepillantásában való kutatásra nem volt szükség, csupán az utcai telefonfülkék javítására, 1906-ból való bolgár pénzérmék, lengyel, csehszlovák, szerb, háború előtti német, háború utáni német pénzérmék, régi villamos-tantusok, mai telefon-tantusok találtak. A numizmatikán túl a fülkék előkerült leletek bizonyos mértékig az ószerek raktárára is emlékeztetnek. A gombok és cipővasak is úgy szerepelnek némely atyánkfia elképzelésében, mintha húszfilléresek volna, melyeknek az a feladata, hogy megszólalásra bírják a bűtös készüléket. Vannak némely postások, akik azt mondják, hogy ezek a különböző kacatok nem csupán feledékenységből, vagy a készülék teljesíthetősége iránti jóhiszeműségből

kerülnek az utcai automatákba. Vannak „módszerek”, amelyek azt eredményezik, hogy az ilyen kacsok után be-dobott pénzérmék a készülékben maradnak, csak a „hozzáértők” számára kerülnek ismét napvilágra. Társadalmunknak a „stricik” gyűjtőnéven ismert egvedei szokták alkalmazni a telefonfülkék elrontásának és a 20 filléres szennvedéves gyűjtésének ezeket a módjait.

Telefonáló felebarátaink!

A megható gyűjtemény arra készlet, hogy mindenkinek emlékeztetesse: a rossz pénzérmék a múzeum érme-gyűjteményében próbálják értékesíteni; a gombokat adjuk odahaza amúgy is gombhiányban szenvedő hitvestársunknak, aki sose talál olyan gombot, amilyenre éppen szüksége van, mikor gombot akar varrni; a cipővasakat pedig gyűjtjük össze, utána vigyük el a MEH-nek, cleget téve ama kis versike felhívásának: „Gyűjtsd a vasat és a fémét!...”

Ne dobáljuk ezeket a hasznavehetetlen holmit a készülékbe, hiszen nekünk sem fog megszólalni ezektől, s másoknak se. Nem hinnénk, hogy bárki is szívesen fogadná azoknak a jó kívánságoknak a beteljesülését, amelyeket az elromlott fülkék előtt toporgó embertársaink a fülke elrontójához címelve bocsátanak a világrába.

Megkezdődtek a szovjet—magyar kulturális tárgyalások

Az 1958. évi kulturális együttműködés munkatervének megbeszélésére hazánkba érkezett szovjet delegáció megkezdte tárgyalásait. A Szovjetunió részéről a delegációt G. A. Zsukov, a külföldi kulturális kapcsolatok állami bizottságának elnöke vezeti.

Október 25-én, az első tárgyalási napon a két delegáció a Művelődésügyi Minisztériumban Kállai Gyula miniszter elnöklésével összeült. Kállai Gyula és G. A. Zsukov, a szovjet delegáció vezetője értékelték a szovjet—magyar kulturális kapcsolatokat múlt évi fejlődését. Felvetették azokat a problémákat, amelyeket az 1957. év tapasztalata alapján a következő esztendőben kölcsönösen meg kell oldani, hogy a kulturális kapcsolatokat és a két nép barátságát megfelelő módon továbbfejlesztessék. Rámattak az 1958. évi munka fő irányelveire, majd megválasztották a következő munkarendet és albizottságokat alakítottak.

A tárgyalás második napján, október 26-án a megalakult albizottságok megkezdtek munkájukat. Megbeszéltek a sajtó, a rádió, a televízió, a művészet, a felsőoktatás, a közép- és alsófokú oktatás terén a jövő évben sorra kerülő közös feladatokat. A tárgyalások sikeresen haladnak előre, és a két delegáció tagjai az elkövetkező napokban folytatják a jövő évi közös tennivalók megbeszélését. Az egyezmény aláírására a jövő hét közepén kerül sor.